

PERSCONFERENTIE 5 JULI 1999

Geachte aanwezigen,

Toen we gisteren in Heist rondtoerden, zagen wij dat er in Heist werkelijk iets leeft. De heemkring Heyst Leeft benadrukt dit trouwens zeer regelmatig.

Het Gemeentebestuur heeft enorme inspanningen gedaan om de infrastructuur overal te verbeteren, ook in Heist. Denken wij maar aan de Zeedijk met fietspad, aan de graaf d'Ursellaan, en zeker ook aan het mooie fietspad van de Bondgenotenlaan tot in Westkapelle, ja zelfs tot in Sluis.

De toeristische dienst heeft daar graag op ingespeeld met een aantal originele fietsroutes waarvan de grote klassieker de Riante polderroute is, en de nieuwe routes de Melkweg en de Blinckaertroute.

Maar er is ook vraag naar wandelcircuits. Vooral de toeristen willen ook eens kennismaken met de badplaats en haar ontstaansgeschiedenis.

Precies daarom namen wij contact op met Heyst Leeft met de vraag dit tekort concreet in te vullen. Vandaag vieren wij de geboorte van een nieuwe wandelroute : **De Heistse wandeling.**

In het toerismekantoor hangen momenteel een aantal zeer mooie foto's gemaakt door bestuurslid van Heyst leeft Rony Engelrelst. Het toont Heist vanuit een originele invalshoek.

We moeten inderdaad de mooie plekjes ontdekken of herontdekken.

Het mooie pleintje tussen de Vissersstraat en de Bakkersstraat, het heraangelegde plein De Kinkhoorn met de prachtige eenheidsstructuur van de gebouwen in de aanpalende Louis Parentstraat. Of de mooi gerenoveerde oude pastorie naast het Boerenhof en natuurlijk ook het Boerenhof met de schuur.

Wij maken trouwens van de gelegenheid gebruik om de uitbaters van het Boerenhof te feliciteren met hun inspanningen om het terrein volledig her in te richten en opnieuw een nette aanblik te geven.

Deze wandeling moet de eerste worden in een reeks. Straks wandelen we ook door Duinbergen, door Knokke, door Het Zoute, Ramskapelle en Westkapelle en zeker ook in de groene natuur die onze badplaatsen omkranst.

Mijnheer de Voorzitter en bestuursleden van Heyst Leeft, wij danken Heyst Leeft voor de geleverde inspanningen en geven graag een eerste exemplaar aan de twee auteurs van dit werkje :

André Desmidt voor de teksten

Rony Engelrelst voor de foto's.

Dr. Paul Geerinckx

Vice-Voorzitter vzw Toerisme

HEISTSE WANDELING

We starten de wandeling op het **Heldenplein**, ter hoogte van het monument ter ere van de gesneuvelden uit de eerste wereldoorlog en later ook de tweede wereldoorlog. Wanneer we richting Zeedijk gaan zien we de 'put'. Het is de plaats waar tot in 1944 het Heistse Casino-Kursaal stond (in brand gestoken door de Duitsers).

Op de Zeedijk houden we even stil en kijken we naar links : we zien de Zeebrugse haven met het windmolenpark en de LNG-kaai. Sinds 1998 is er rechts van de oostelijke strekdam op het strand een erkend natuurreservaat : **De Baai van Heist**. Een must voor de natuurliefhebbers die er een aantal specifieke zeevogels kunnen observeren.

We wandelen evenwel naar rechts op de in 1998 volledig **vernieuwde zeedijk** met fietspad... en terrassen op het strand. De eerste straat rechts (Albatrosstraat : zeevogel) slaan we in en wandelen tot aan het **visserskapelletje**. Dit kapelletje stond vroeger in de duinen (1854) meer westwaarts maar werd op de huidige plaats herbouwd (1892) na de aanleg van de spoorweg in 1868. Het kapelletje is toegewijd aan O.L.V. Ster der Zee en is tot op heden een toevluchtsoord voor heel wat vissersfamilies. Binnen hangen een aantal reddingsboeien met namen van vissers vergaan in zee.

Na het bezoek nemen wij de Visserskapellestraat en kruisen de Serweytens de Merxstraat (genoemd naar vroegere eigenaars van 300 ha Heistse duinengebied) om aan te komen op **De Kinkhoorn** (in de volksmond de square – huidige naam komt van een schelp)). Dit plein werd volledig heraangelegd en voorzien van ondergrondse garages. Let op de specifieke bouwstijl van een aantal huizen, stijl die we terugvinden in de Louis Parentstraat waar we rechts afslaan, richting **Graaf d'Ursellaan**.

Opnieuw een laan die volledig heraangelegd werd (opening 15 mei 1999), en waar zich thans de betere winkels gevestigd hebben.

We bewandelen deze nieuwe laan tot aan het toerismekantoor, waar we de drukke Elizabetlaan voorzichtig oversteken richting Kursaalstraat. (naam herinnert aan het Kursaal-gebouw vroeger op het Heldenplein).

Bij het begin van de Kursaalstraat bemerken wij vishandel Depaepe met mooie gevelversieringen. Ernaast zien we de fabricatieruimte van de **Heistse Babbelutten**. Er zijn trouwens nog twee winkels bekend om hun babbelutten : Rosalie en Moeder Babbelutte.

Kijk even binnen in de winkel wanneer je babbelutten koopt en schenk wat aandacht aan de foto's.

We slaan rechts af richting **De Bolle** (het vroegere kleine marktpleintje). Hier vind je nog de echte gezelligheid van het vroegere vissersdorp, vooral tijdens de zomer op donderdagnamiddag met de folkloremarkt.

We wandelen voorbij dit intieme pleintje (of genieten even op een van de terrasjes) en wandelen dan richting Vlamingsstraat tot aan de Vuurtorenstraat. Op het einde van deze straat kant Zeedijk stond de eerste vuurtoren van Heist.

We slaan nu links af en bemerken juist naast de hoek nog enkele kleine (vervallen) huisjes die typische vissers- of werkmanswoningen waren).

In de Kerkstraat zien we onmiddellijk de **Sint-Antoniuserkerk**, ingewijd in 1875 en zeker een bezoekje waard.

Heel wat zaken binnenin de kerk herinneren aan de visserij. Wanneer we wandelen tot in de Sint-Jozefsstraat en de kerk even de rug toekeren, zien we een nieuw commercieel centrum (op de vroegere weide Vyvey).

We wandelen verder voorbij de pastorie (1874) en zien nog enkele oude herenhuizen (nummers 40 – 48).

We slaan daar links af en nemen de Sint-Antoniussstraat tot aan de Hermans-Lybaertstraat. Daar slaan we rechts af en wandelen voorbij het huis Daveloose (nr 38) tot we links het Maes- en Boereboomplein (twee gefusillieerden uit WO II – in Heist spreekt men van de grote markt) zien met het **stadhuis** (1932) en de zaal Ravelingen. Bemerk ook de Agora-space als speelterrein voor de kinderen.

We stappen verder door de Koudekerkelaan (vroegere benaming van Heist) tot aan het station. Rechts zien we het **Boerenhof**, een oude hofstede (1732) ter hoogte van het eerste centrum van Heist (naast deze boerderij stond de vroegere kerk van Heist). De schuur van de boerderij werd geklasseerd als monument.

We draaien naar links en nemen nu de Bondgenotenlaan waar we juist voorbij het mooi bebloemde rond punt het **Provinciaal Maritiem Instituut** zien (gekend als 't Kasteeltje – visserijschool). Dit groot herenhuis werd na WO I gebouwd voor de familie Dejonghe.

We gaan rechtdoor en komen in de Kursaalstraat (bakermat van het onderwijs in Heist) Vroeger was dit de Pompestraat (verwijzing naar het brugje over de Evendijk : pont – ponte – pompe).

Ooit stond in de Kursaalstraat de eerste gemeenteschool, thans de nieuwe OLVO-gebouwen en de gebouwen van het Gemeenschapsonderwijs.

Op de hoek met de Pannestraat staat nog het **oude gemeentehuis** (1897 – 1923) met trapgeveltje. We slaan nu rechts af in de Dwarsstraat.

De Brouwersstraat, Dwarsstraat en Garnaalstraat werden op het einde van de 19de eeuw gerealiseerd bij de verkaveling van het Schuldhof (Schuttershof). Onteigening in 1895. In de Garnaalstraat werd in 1901 een vismarkt opgericht.

We lopen door de Dwarsstraat tot aan de **Vissersstraat** (typisch oud smal straatje) en zien nu (inslaan huisnummer 17) voor ons een mooi binnenpleintje met nieuwe woningen. Ter hoogte van de Bakkersstraat slaan we rechts in richting Pannestraat. In de **Bakkersstraat** zien we nog een aantal oude visserswoningen.

De Pannenstraat (vroeger een karreweg naar de Pannedijk) verwijst naar duinpanne. Ter hoogte van huisnummer 43 lopen wij een eindje links in **de Garre** (zie opschrift Heyst Leeft).

We wandelen verder door de Pannenstraat en komen in de wijk Oosthoek. Elk jaar eind juni zijn hier nog grootse wijkfeesten.

We kruisen de Noordstraat (met vroeger de eerste electriciteitscentrale 1898) en zien nu links de **Moeffe**. Tot in de zestiger jaren was dit een doodlopend straatje met huisjes gebouwd met moeffen (handgevormde bakstenen), afkomstig van de oude kerk van Heist.

We wandelen verder door de Pannenstraat en slaan de Steenstraat (links) in. Zowel op een aantal gevels als voor de ramen van een aantal huizen zien wij verwijzingen naar de visserij. We slaan rechts af in de Baderstraat (waar vroeger veel badkarhouders woonden) en gaan tot de Onderwijsstraat waar we rechts afslaan richting Pannenstraat.

Voor ons **café Ferry Bank** (typisch visserscafé met koninklijke rokersclub). We zien het slanke torentje van het oude schoolgebouw (1898), waar nu het Sincfala-museum is gevestigd. Dit museum voor visserij en landbouw is zeker een bezoekje waard. Naast het museum 'ligt' een oude garnaalsloep.

Tegenover het museum zien we de IJzerstraat, die eigenlijk verwijst naar de vroegere ijzeren weg (= spoorweg) met rangeerstation ter hoogte van die straat aan de noordkant.

We nemen de IJzerstraat om aan de Knokkestraat over te steken en door de tunnel aan te komen aan het **dir. gen. Willemspark**.

Hier was oorspronkelijk de zeehaven Heist (thans Zeebrugge) voorzien. Een wandeling in dit park en duinengebied is aan te bevelen.

Na deze gezonde groene wandeling nemen wij de Zeedijk richting West ter hoogte van het **zwembad De Raan** om uiteindelijk terug aan te komen op het Heldenplein. De moedigen kunnen nog even doorwandelen en zien op het **Vissershuldeplein** het **vissermonument** (1964) en aan de strandzijde het natuurreservaat Baai van Heist.

Op het einde van de Zeedijk zien we een **kleine vuurtoren** (laaglicht) en aan de overkant van de Elizabetlaan in de weiden zien we de ranke **grote vuurtoren** (hooglicht) uit 1907 (eerste betonconstructie aan de kust).

Langs de Jozef Dhoorelaan en de zonnige Elizabetlaan keren we terug naar het Heldenplein waar we nog even op de terrasjes kunnen napraten over onze ontdekkingstrip van het Heist van de autochtonen.

André Desmidt